Sezóna klíšťat je tady

S příchodem teplejších měsíců se zvyšuje aktivita klíšťat. Nejčastěji se vyskytují v listnatých a smíšených lesích, na loukách, v parcích nebo zahradách – tedy v místech s vyšší vegetací a vlhkostí.

K přisátí klíštěte dochází nejčastěji při rekreačních aktivitách v přírodě (např. turistika, houbaření, sport), ale také při práci v lese nebo na zahradě. Klíště se může přichytit i při krátkém pobytu v trávě. Riziko nákazy lze výrazně snížit správnou prevencí a včasným odstraněním klíštěte. Zdroj

Klíšťata mohou přenášet závažná onemocnění, především **klíšťovou encefalitidu (KE)** a **lymskou boreliózu (LB)**. Obě onemocnění mají odlišný původ – KE je virová infekce, zatímco LB je způsobena bakteriemi rodu *Borrelia*. Liší se také klinickým průběhem, možnostmi léčby a prevencí.

V následujících grafech uvádíme celkové počty hlášených případů KE a LB v jednotlivých okresech Moravskoslezského kraje za posledních 5 let.

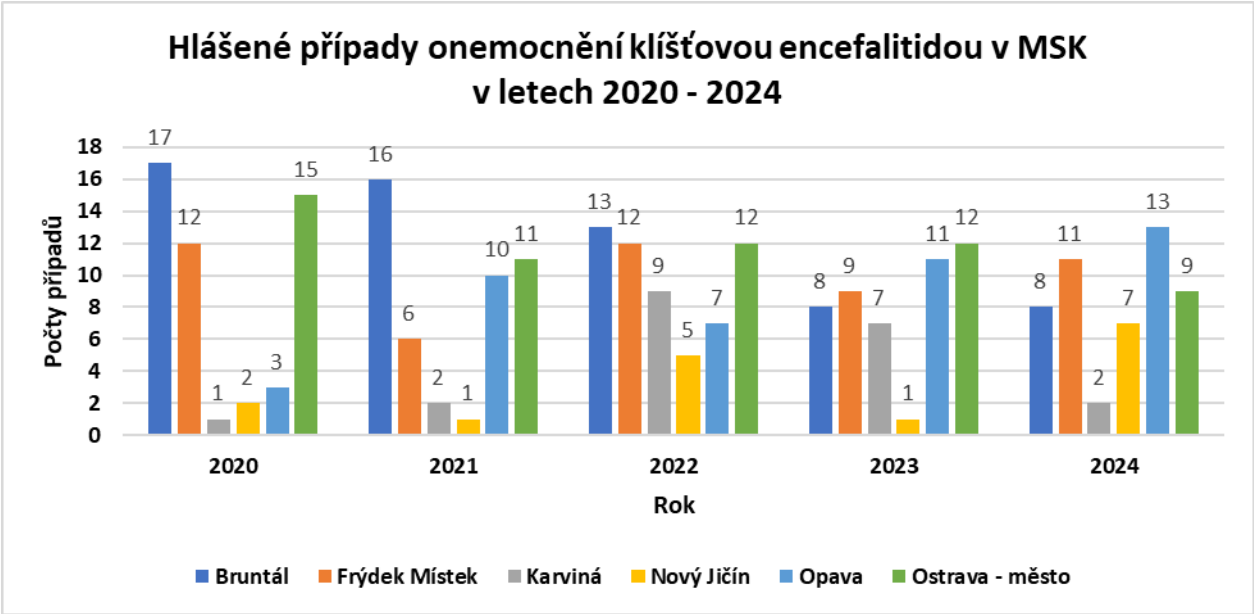

Zdroj: Krajská hygienická stanice Moravskoslezského kraje se sídlem v Ostravě

Krajská hygienická stanice Moravskoslezského kraje se sídlem v Ostravě
Na Bělidle 7, 702 00 Ostrava
Tel: 595 138 111
podatelna@khsova.cz, www.khsova.cz, ID datové schránky: w8pai4f

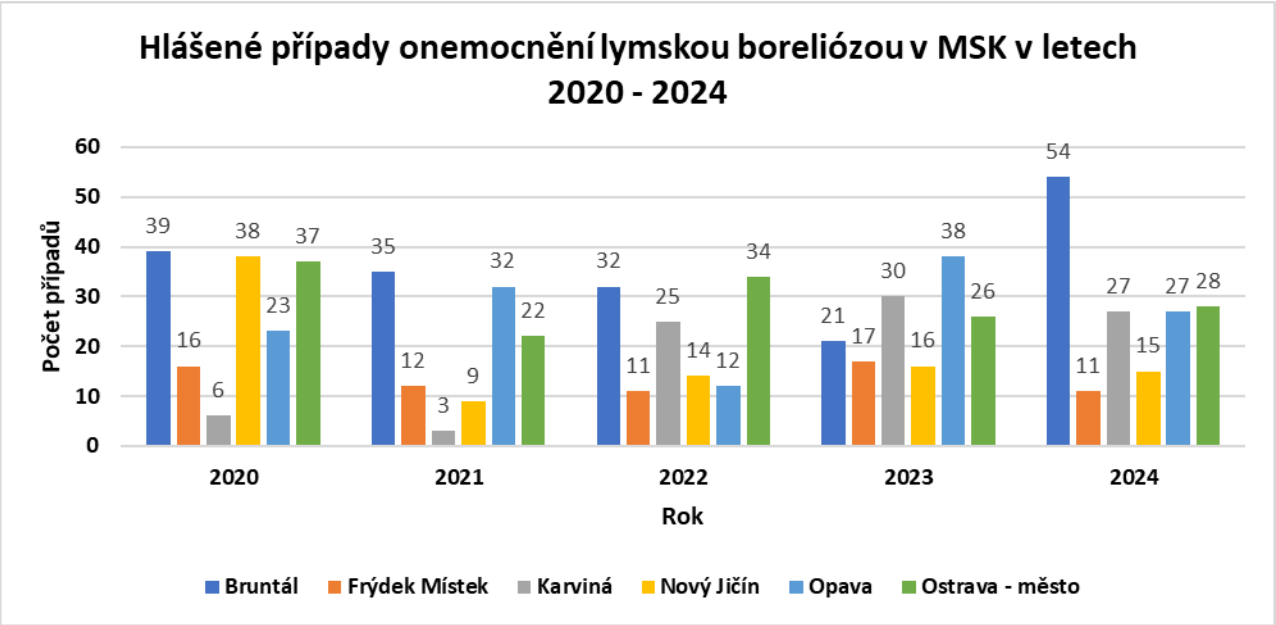

Zdroj: Krajská hygienická stanice Moravskoslezského kraje se sídlem v Ostravě

Klíšťová encefalitida (KE)

Přenos:
Nejčastěji dochází k přenosu při přisátí infikovaného klíštěte během pobytu v přírodě. Nákaza se může přenést i při nechráněné manipulaci s klíštětem u domácích zvířat. Vzácně dochází k přenosu alimentární cestou – po konzumaci nepasterizovaného mléka od infikovaných zvířat (např. koz). V MSK byl takový přenos zaznamenán naposledy v roce 2007.

Příznaky:
Typicky má dvoufázový průběh:

1. fáze: objevuje se 1–3 týdny po přisátí klíštěte. Projevuje se jako běžné virové onemocnění – horečka, únava, bolesti svalů a kloubů.

2. fáze: postihuje centrální nervový systém – může se rozvinout zánět mozku nebo mozkových blan. Typické příznaky jsou silné bolesti hlavy, zmatenost, poruchy vědomí, ztuhlost šíje či nevolnost.

Léčba:
Na klíšťovou encefalitidu neexistuje specifický lék. Léčba je podpůrná – klid na lůžku, dostatek tekutin, léky na snížení horečky a tlumení bolesti. Průběh může být závažný, zejména u dospělých, a může vést i k trvalým následkům nebo úmrtí.

Lymská borelióza (LB)

Přenos:
K nákaze dochází při přisátí infikovaného klíštěte, které bývá přisáté déle než 24 hodin. Bakterie se šíří pomalu, proto je důležité klíště včas odstranit.

Příznaky:

1. fáze: zarudnutí v místě přisátí (erythema migrans), únava, bolesti hlavy, svalů a kloubů, teplota.

2. fáze: neurologické projevy (např. obrna lícního nervu), bolesti kloubů, záněty srdce.

3. fáze: chronické potíže – přetrvávající neurologické nebo kloubní obtíže.

Léčba:
Léčba spočívá v podávání antibiotik. Včasná diagnostika je klíčová pro úspěšné zvládnutí onemocnění. Proti LB zatím neexistuje vakcína.

Jak zjistit aktuální riziko nákazy?

Doporučujeme sledovat **interaktivní mapu aktivity klíšťat „Klíšťapka“**, která je dostupná online (https://klistapka.czu.cz/) nebo přes QR kód.

Zdroj

Prevence – jak se chránit:

- **Očkování proti klíšťové encefalitidě** – jediná účinná specifická ochrana.
- **Ochranný oděv** – dlouhé rukávy a nohavice při pohybu v přírodě.
- **Používání repelentů** – aplikace dle návodu výrobce.
- **Prohlídka těla po návratu domů** – klíšťata odstranit co nejdříve.
- **Ochrana při manipulaci se zvířaty** – používat rukavice nebo pinzetu při odstraňování klíšťat.

Chránit se vyplatí: prevence je u těchto nemocí zásadní. Pokud máte podezření na infekci po přisátí klíštěte, vyhledejte lékaře co nejdříve.

Buďte venku opatrní, ale nenechte si kvůli klíšťatům zkazit krásné jarní a letní dny!

Krajská hygienická stanice Moravskoslezského kraje se sídlem v Ostravě
Na Bělidle 7, 702 00 Ostrava
Tel: 595 138 111
podatelna@khsova.cz, www.khsova.cz, ID datové schránky: w8pai4f